

आभियान

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३८ / अंक : २२ / २०७७ पुस १० गते शुक्रबार / 25 Dec., 2020 / मूल्य रु. १०/-

राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्र पुनर्स्थापित हुनैपर्छ

काठमाडौं। राजतन्त्र फालेर र हिन्दुराष्ट्र हटाएर फाइदा के भयो भन्ने विषयमा जनस्तरमा विश्लेषण हुनथालेका छन्। नकारात्मक परिणितिमात्र देखेपछि जनता बिस्तारै सङ्कमा निस्किरहेका छन् र जनताले नेपालको भण्डा बोकेर निस्किएको देखेले विश्वले भनिरहेको छ-पुनर्स्थापना हुने सम्भाबना बढ्यो।

बीबीसी र सीएनएनले समेत विश्लेषण गरेको छ-यी दुबै मुद्दा नेपालका राष्ट्रिय मुद्दा हुन्, जनताले यी मुद्दालाई घरघरबाट सङ्कमा उतार्न थालेका छन्। संसद बिघटन भएको एकै दिनमा टायर बल थाले, चर्का नारा लागेको र अराजकता देखियो। तर नेपालको भण्डासहित राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्रका मुद्दा लिएर सङ्कमा उत्रने आमनागरिकको ढूला ढूला प्रदर्शन, न्यालीहरूमा

>>> बाँकी ८ पेजला

हालीलाई www.abhiyanonline.com मा पाइ पढ्न सकिन्छ।

दाहाल-नेपालकै कारण मुलुक अस्थरतातर्फ

काठमाडौं। तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रका एकीकरण नै अप्राकृतिक रहेको थियो। त्यसबेला प्रतिनिधिसभा, प्रदेशसभा र राजनीती तहको निर्वाचन गर्नुपर्ने अवस्था रहेको र मुहुकका दुई ढुला कम्प्युनिट पार्टीहरू एकल एकले निर्वाचनमा जाँदा अहिलेको प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेस नै संबेन्द्रा तुले दल हुने भएकाले कांग्रेसलाई रोक्ने प्रमुख उद्देश्यका साथ मात्र दुई कम्प्युनिट पार्टीहरू एकीकरण भएका थिए। दुवै दलमा रहेका कम्प्युनिट पार्टीहरूको एकीकरण अस्वाभाविक रहेको र तल्लो तहका कार्यकर्ताहरू एकीकरणको पक्षमा नभएका भएपनि जबरजस्ती रूपमा एकीकरण भएकाले गर्दा उनीहस्तीयमा पार्टी एकीकरण भएपनि भावनात्मक रूपमा एकीकरण हुन सकेको थिएन। पार्टीका दुई >>> बाँकी ८ पेजला

१२ बुँदेको समीक्षा गर

काठमाडौं। दिल्लीले गराइदिएको १२ बुँदे सम्झौताले परिवर्तन ल्यायो तर त्यो परिवर्तन नेपालका लागि अकाप सिद्ध भयो। भनिन्छ, राष्ट्री नराप्ती कर्म यही जीवनकालमा फर्कन्छ। गिरिजाप्रसाद, प्रचण्ड, माधव नेपाल, केपी ओली, शेरबहादुर देउवा अथवा अर्थु दर्जाका नेताहरूले जे कर्म गरे, त्यो यही जन्ममा देखिएका छन्।

जो नेता, प्रधानमन्त्री, राष्ट्रपति अथवा अन्य पदहरूमा पुगे, ती सबै भित्र भए, कसैको नाम पनि आमनागरिकले सम्मानका साथ लिईन्न। कारण एउटै छ- उनीहरूको कर्म नै खराव थियो, लोकल्याणकारी थिएन।

>>> बाँकी ८ पेजला

जनतालाई नै सबै समर्थ्याको समाधान खोज्न दिऔं

संविधानको लागि जनता नभएर जनताका लागि संविधान हो है

भएका सबै रिट निवेदनहरूको सुनुवाई गर्ने क्रममा प्रधानन्यायाधिश चोलेन्द्र शमशेर राणाको एकल इजलासबाट सबै रिट निवेदनहरूको एकमुठ सुनुवाई गर्ने

भन्दै सबै रिट निवेदनहरूलाई सम्बेदनिक इजलासमा पठाउने र त्यहीबाट निर्णय हुने भन्दै आजदेखि सुनुवाई गर्ने आदेश दिएको छ।

प्रतिनिधिसभा विघटनको सरकारको निर्णय विरुद्धमा परेका रिटमा सर्वोच्च अदालतमा रहेको सम्बेदनिक इजलासले प्रारम्भिक रूपमा सम्बेदनको धारा ७६ अर्न्गत रहेर सुनुवाई गर्न सबै सम्भावना बढ्दै गएको छ। बुधबार भएको प्रधानन्यायाधिश राणाको एकल इजलासमा भएको सक्षित बहसपछि प्रधानन्यायाधिश राणाले क्रमात्र निर्णय गर्ने संविधानको धारा ७६ को उपधारा ७ मा केन्द्रीत हुनुपर्ने भन्दै त्यसको थप व्याख्याका लागि सबै रिट निवेदनहरू सम्बेदनिक इजलासमा पठाउने आदेश दिएका छन्। यसरी पछिलो समयमा प्रतिनिधिसभा विघटनसम्बन्धी र नेपाल कम्प्युनिट पार्टी विभाजनसम्बन्धी निर्वाचन आयोग र सर्वोच्च अदालतमा समेत जारी दुवै ताउँमा पक्ष विपक्षले आ आफ्नो तर्क >>> बाँकी ८ पेजला

तीन टिक्ट महाविकट नेपाल विभाजित

काठमाडौं। निकै तामझामका साथ गठन भएको नेपाल कम्प्युनिट पार्टीको विभाजन दुख्खद भएको छ। आफ्नै पार्टीका अध्यक्षको नेतृत्वमा रहेको सरकारलाई गिराउन पार्टीकै अर्का अध्यक्ष सहितका पार्टीका वरिष्ठ नेताहरू नै लागि परेका छन्। पछिलो राजनीतिक घटनाक्रम भूमिगत शैलीमा अधि बढेको छ। पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री माथि अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न पार्टीकै अध्यक्ष सहितका नेताहरू अधि बढेका हुनाले पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संसद नै विघटनको मुद्दा सर्वोच्च अदालतमा पुगेको छ। परिषदमा निर्णयको विरोध गर्ने भएकाले न्यायलयको मानमर्दनमा समेत असर पर्न सक्ने सम्भावना देखिएको छ।

प्रधानमन्त्री केपी ओलीले आफू पार्टीको

पहिलो नम्वरको अध्यक्ष भएको हुनाले आफ्नो सहमति बेरप याठीले कुनै निर्णय लिन नसक्ने बताइरहेका बेरा अर्का अध्यक्ष पुष्कमल

काठमाडौं। प्रतिनिधिसभाको विघटन पछि मुलुकमा नयाँ राजनीतिक तरङ्ग देखिएको छ। सत्ताधारी दलकै अध्यक्ष पुष्कमल दाहाल, माधव नेपाल पक्षले पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीले असावैधानिक निर्णय गरी प्रतिनिधिसभाको विघटन गर्ने निर्णय गरी राष्ट्रपतिबाट त्यसलाई अनुमोदन गराएको आरोप लगाइरहेका छन् भने प्रधानमन्त्री ओलीले आफूलाई हातखुड्दा बोधर जनताको पक्षमा कामै गर्न नदिएको हुनाले आवश्यकताको सिद्धान्त अनुसार प्रतिनिधिसभाको विघटन गर्नु परेको बताउँदै आएका छन्।

मुलुकमा बहुदलीय व्यवस्था २०४६ सालमा आएपछि राजनीतिक स्थिरताका लागि राजसंस्थालाई कायम राखि सम्बेदनिक

राजतन्त्रको व्यवस्था गरिएको थियो। त्यस बेला सम्बेदनिक राजाले आफूलाई सम्बेदनले दिएको अधिकारमात्र प्रयोग गर्ने गरेका र प्रधानमन्त्री नै कार्यकारी हुने भएकाले सरकारले गरेका सबै कामको जिम्मेवारी प्रधानमन्त्रीले नै लिनुपर्दैयो। त्यो पनि मध्यरातमा जनताको अभियान नै नलिई र जनताको माग नै नभएका विषयलाई तत्कालिन सम्बेदनसम्बन्धी प्रवेश गराएर राजतन्त्रलाई हाताउँदै मुलुकलाई संस्थीयतामा लियो भने मुलुकलाई धर्म प्रियो र त्यहीबेला देखि मुलुकलाई संकटर्त्ता थोषणा गरियो, हो त्यहीबेला देखि मुलुकलाई संकटर्त्ता धर्मको थियो। राजतन्त्र >>> बाँकी ८ पेजला

ओली, दाहाल-नेपाल दुवै पक्ष दोषी

हो। सत्ताधारी दलभित्रको आन्तरिक द्वन्द्वको एउटै कारण थियो भागवण्ड। भागवण्ड नमिलेको कारण पार्टीका दुई अध्यक्ष मध्येका एक पुष्कमल दाहालले पार्टीका वरिष्ठ नेता माधव नेपाल पक्षलाई साथमा लिएर पार्टीको पहिलो नम्वरको अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीमाथि गत कार्तिक २८ गते राजनीतिक प्रस्तावका नाममा संगीन आरोप लगाउँदै पार्टीको सविवालयमा आरोपपत्र दर्ता गराएका थिए। त्यही आरोपपत्रकै कारण प्रधानमन्त्री ओली रुप्त हुँदै आएका र प्रधानमन्त्रीले समेत अध्यक्ष दाहालले आफूमाथि लगाएको आरोप खण्डन गर्दै आफूमाथि लोगेका आरोपको पुष्टि गर्न दाहाललाई चुनौती दिए अर्को प्रस्ताव पार्टीका सचिवालय बैठकमा पेश गरेपछि पार्टीका दुवै अध्यक्षहरू एक अर्काका >>> बाँकी ८ पेजला

संसद पुनर्स्थापित गर्छै, नयाँ सरकार बनाउँदै : प्रचण्ड

नेपाल कम्प्युनिट पार्टी (नेपाल)को प्रचण्ड-माधव समूहको संसदीय दलका नेता पुष्कमल दाहाल प्रचण्डले संसद पुनर्स्थापित गरेर नयाँ सरकार बनाइने बताएका छन्।

बुधबार नयाँ बानेश्वरमा बसेको प्रचण्ड-माधव समूहका सांसदहरूको बैठकले पार्टी अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई हटाएर अर्का अध्यक्ष प्रचण्डलाई संसदीय दलको नेता चुनेको थियो।

संसदीय दलका नेता चुनिएपछि सञ्चारकम्पनीहरूलाई संक्षिप्त प्रतिक्रिया दिए प्रचण्ड-माधव समूहको सांसदहरूको बैठकले पार्टी अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई हटाएर अर्का अध्यक्ष प्रचण्डलाई संसदीय दलको नेता चुनेको थियो।

पार्टीका ७० प्रतिशत केन्द्रीय सदस्यको उपरिथितमा बैठक बसेकाले आफूहरू नै वैधानिक भएको उनले बताए।

Countering Hostile Propaganda against the CPEC

Mr Choudary

When during the regime of the President Gen. Pervez Musharraf, Pakistan initiated the construction of Gwadar deep-seaport in Balochistan province in March 2002 with Chinese assistance, sirens went off in the capitals of some European countries, especially the US, India and Israel which took it as a threat to their global and regional plans.

Located on the southwestern coast of Pakistan, Balochistan's Gwadar seaport is close to the Strait of Hormuz from where more than 17 million barrels of oil pass every day. Its ideal location among South Asia, the oil-rich Middle East, and oil and gas-resourced Central Asia has further increased its strategic significance. Besides, Balochistan's abundant mineral resources irritate the eyes of the America, India and Israel which intend to destabilize Pakistan for their collective aims, as the latter is also the only nuclear country in the Islamic World. However, development in Pakistan's province of Balochistan has shifted the gravity of the Great Game of Central Asia to Pakistan.

In this respect, the China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) which is part of China's One Belt, One Road (OBOR) or China's Belt and Road Initiative (BRI) is rapidly developing. CPEC will prove to be a gateway to prosperity for both countries as well as the region. Under the project, China is investing as much as \$62 billion in various sectors in Pakistan in a phased manner. Investments under the CPEC in the infrastructure and implementation of various related projects intensified the pace of economic

growth of Pakistan which will provide a greater boost to the fragile economy of the country.

In this regard, the Executive Committee of the National Economic Council (ECNEC) on August 5, this year approved the up-gradation of existing Mainline-1 (ML-1), the 1,872-kilometre railway project from Peshawar to Karachi, including the establishment of a dry port near Havelian and upgrading Walton Academy.

The project was approved at the rationalised cost of US\$6,806.783 million, on a cost-sharing basis between the governments of China and Pakistan. Under the project, the existing 2,655-kilometre track would be upgraded, while the speed of passenger trains would increase from 65/110 kilometres per hour to 165 kilometres per hour and the line capacity would increase from 34 to 137/171 trains each way per day. The project would be completed by June 2023 and it is expected to enhance Pakistan's global ranking in cross border trade-related indicators. It would also serve as the integration point bridging cargo/logistics systems and other trade-related processes.

Besides, under CPEC, energy projects made progress in 2019-20. The two energy sector projects—the Engro Thar Power and Mine project (660 MW) and HUBCO Coal Power Project (1320 MW) were commissioned on July 10, 2019 and August 14, 2019 respectively. As a result, the ground-breaking ceremony of Gwadar 300 MW Coal Power project was held on November 4, 2019. So, the first phase of the construction of the CPEC was very successful, while 22 major energy and transportation infrastructure

projects having been put into operation.

As regards the CPEC project, Prime Minister Imran Khan and Chief of Army Staff General Qamar Javed Bajwa are keen to see the implementation of CPEC projects on a priority basis. Hence, the work on projects continued even during Covid-19. However, with the successful experience in the first stage, Islamabad has already given approval to the establishment of 10 special economic zones in the four provinces. In fact, CPEC will open new doors of development relating to various fields, as the national economy of the country will grow fast, leading to the creation of new job opportunities, poverty reduction, and development of transportation sector, boost industrial growth and exports. The other areas of the project include industrial parks, agricultural development, tourism, financial cooperation, improvement in municipal infrastructure, education, public health and people-to-people communication. The energy sector has been assigned top priority to help Islamabad overcome energy shortages. And Gwadar Port Project is the central point of Pak-China strategic partnership with its strategic location and potential for becoming the future economic and energy hub. Nevertheless, the establishment of CPEC between deep Gwadar seaport of Balochistan and the historic Silk Road city in western regions—Xinjiang of China will connect Gilgit-Baltistan through Khunjerab Pass. Beijing would also build an international airport at Gwadar, while the roads infrastructure in Gwadar would link the communication network of the rest of the country to facilitate

the transportation of goods. When Gwadar seaport becomes fully operational, it would connect the landlocked Central Asian states with the rest of the world. Being the commercial hub, the port is likely to increase the volume of trade, bringing multiple economic and financial benefits to Pakistan. It will enable high-volume cargo vessels to move in the major oceans, giving China's short and easy access to the Persian Gulf and the Indian Ocean. India was openly opposing the CPEC-OBOR or BRI; the US also joined New Delhi. In this context, on October 3, 2017, the then US Defence Secretary James Mattis told the Lawmakers, "The United States has reiterated its support for India's opposition to China's One Belt, One Road initiative...the China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) a part of which traverses Pakistan-Kashmir."

Islamabad strongly rejected the statement from the American defence chief that the multibillion-dollar road and rail network CPEC will pass through a disputed territory of Kashmir, urging the international community to focus on blatant human rights violations and 'heinous crimes' committed by Indian occupation forces in the Indian Occupied Kashmir (IOK), and reminded that America that Washington had also participated in an OBOR summit.

Earlier, a statement from the Chinese foreign ministry also dismissed Mattis' statement, saying that the OBOR plan was backed by the United Nations and that CPEC was an economic cooperation initiative. Beijing has also clarified Indian concerns on the CPEC or OBOR. But, apart from the US, India is particularly opposing the

CPEC as part of the anti-Pakistan and anti-China approach. In this respect, besides America and India, some western countries, including their media have started hostile propaganda against the CPEC. In this connection, the Chinese Consul General in Karachi, Li Bijian stated on September 8, 2020: "China-Pakistan Economic Corridor will continue to grow and expand despite the negative propaganda by certain countries as it is the flagship project of 'One Belt and One Road Initiative' of China".

A day after a controversial interview of a key government adviser cast doubts over future of the China-CPEC project, Chief of Army Staff General Qamar Javed Bajwa met the Chinese ambassador in the General Headquarters (GHQ) in Rawalpindi on September 12, this year and assured him that the CPEC is Pakistan's economic future and its security will not be compromised. The meeting came against the backdrop of a recent report by Financial Times which quoted the Prime Minister's Adviser on Textile and Commerce Abdul Razzak Daud as saying that the newly formed federal government might revisit the CPEC projects.

Nonetheless, the Chinese government has dismissed the criticism as western propaganda and insisted that the CPEC will equally benefit Pakistan.

At this juncture, the media of China and Pakistan must counter the hostile propaganda of the US-led countries against the CPEC, as they do not want to see development and prosperity in Pakistan and China, including the entire region.

Martyrs' Day Continue in the Indian Occupied Kashmir

Mr Chaudary

Every year, Kashmir Martyrs' Day (Youme Shuhada-e-Kashmir) is commemorated on July 13 in the memory of 21 Kashmiris who were martyred outside Srinagar Central Jail by the troops of Dogra Maharaja on July 13, 1931. This very day is observed on both sides of the Line of Control and all over the world by the Kashmiris to pay homage to these Kashmiris.

However, the history of Dogra rule (1846-1947) in Kashmir is replete with tyrannous treatment, meted out to the Kashmiri Muslims by Dogra forces. Under the Dogra rule, they were leading so miserable life that it was difficult to differentiate them from beasts. Slave labour, heavy taxes, capital punishment for cow slaughter, and living under constant terror was the order of the day. On April 19, 1931, the ban of Eid Khutba (Sermon) ignited widespread demonstrations in the Jammu city for a number of days. It was followed by the desecration of the Holy Quran at the hands of Dogra forces, which resulted in outrage among the Muslims throughout the state. In Srinagar, people gathered in Jamia Masjid to denounce this blasphemy. One such get-together was held in Khankah-e-Muella Srinagar, which was addressed by

prominent Kashmiris. When the meeting was concluded, a youth, Abdul Qadeer, pointing his finger to the Maharaja's palace, raised slogans "destroy its every brick." With the accusation of sedition, he was arrested forthwith. Abdul Qadir was to be tried in the court, but due to large public resentment, the court was shifted to Central Jail Srinagar.

On July 12, 1931, in response to the shifting of court, intense public protests were held throughout the city. The next day, on July 13, 1931, thousands of people thronged the Central Jail Srinagar to witness the in-camera trial of Abdul Qadeer. As the time for obligatory prayer approached, a young Kashmiri stood for Azan. The Dogra Governor, Ray Zada Tartilok Chand ordered soldiers to open fire at him. When he got martyred, another young man took his place and started Azan. He was also shot dead. In this way, 21 Kashmiris embraced martyrdom in their efforts to complete the Azan. The people carried the dead and paraded through the streets of Srinagar, chanting slogans against Dogra brutalities. A complete strike was observed in the city, which was followed by weeklong mourning. This incident shook the whole state and the traffic from Srinagar to Rawalpindi and Srinagar to Jammu came to halt from July 13 to 26, 1931. The 21 martyrs are buried in Martyrs' Graveyard at Khawaja Bazar, Srinagar.

Consequent to these brutal killings, the Kashmiri

leadership realized the need to form a political party, Muslim Conference (MC) with a view to waging a struggle for their freedom. Afterward, on July 19, 1947, MC passed a resolution to merge Kashmir with Pakistan, considering the geographical proximity—the majority of Muslim population (77%), language and cultural relations of Jammu and Kashmir. Since 1989, various forms of state terrorism have been part of a deliberate campaign by the Indian army and paramilitary forces against Muslim Kashmiris. It has been manifested in brutal tactics like crackdowns, curfews, illegal detentions, massacre, targeted killings, sieges, burning the houses, torture, disappearances, rape, breaking the legs, molestation of Muslim women and killing of persons through fake encounters.

When Indian fanatic Prime Minister Narendra Modi, the leader of the ruling party BJP, came to power, he accelerated anti-Kashmir moves. Since August 5, 2019 Modi's government ended the special status of the Jammu and Kashmir to turn Muslim majority into a minority in the Indian Occupied Kashmir (IOK). Implementing the August 5 announcement, the Indian central government issued a notorious map on October 31, 2019. In accordance with it, Jammu and Kashmir was bifurcated into two union territories—Jammu and Kashmir and Ladakh. Besides, Indian

other malevolent acts such as the introduction of new domicile law against the majority of Kashmiris, issuance of domicile certificates to 25000 non-Kashmiris and intermittent shelling inside Pakistani side of Kashmir in relation to the Line of Control (LoC)-which has killed hundreds of innocent villagers, indicate 'Modi's fascist India'. Thus, New Delhi completely ended any sort of dialogue with Islamabad to settle the Kashmir issue. Now, more than 11 months have passed. But, Indian extremist rulers continue lockdown in the IOK where Indian forces have broken all previous records of gross human rights abuses by martyring tens of thousands of the Kashmiris through brutal tactics.

Despite the deployment of 900,000 troops in the IOK and intensification of firing by the Indian forces in wake of shortage of foods, medicines for the patients and coronavirus pandemic, innocent Kashmiris are still violating the lockdown by protesting against Indian illegal actions. In order to conceal India's state terrorism, Kashmir has been cut off from the rest of the world. But, some reports and images are appearing in the world and the social media, which show extrajudicial killings of innocent people by the ruthless Indian military and paramilitary troopers.

In this connection, the martyrdom of a 65 years old person Bashir Ahmed Khan on July 1, this year who was dragged out of his car and shot

dead by Indian paramilitary troopers in front of his grandson—three-year-old toddler in Sopore, Srinagar, shocked the world. The horrifying event triggered massive outrage and protests in Indian Kashmir. Ironically, despite a lapse of 72 years, Kashmiris are still struggling and sacrificing to achieve their alienable right under the UN resolutions for the plebiscite in Jammu and Kashmir.

While, Indian forces have been also employing various draconian like Armed Forces Special Powers Act (AFSPA), the Public Safety Act (PSA), etc. in killing the Kashmiri people, and arbitrarily arrest of any individual for an indefinite period. Besides Human Rights Watch, in its various reports, Amnesty International has also pointed out grave human rights violations in the Indian Controlled Kashmir.

Nevertheless, the Martyrs' Day has given a new impetus to the Kashmir's struggle for independence.

Observing the Youme Shuhada-e-Kashmir on July 13 all over the world, Kashmiris renew their pledge to continue the ongoing war of liberation for the accomplishment of their right of self-determination and for the independence of Kashmir from the despotic Indian rulers who continue state terrorism in the Indian Held Kashmir like the Dogra rulers. In these terms, Martyrs' Day continues in the Indian Occupied Kashmir.

जनावर बन्ने कि ०४८ को संविधानमा फर्कने ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

जनावर बन्ने कि ०४८ को संविधानमा फर्कने ? वर्तमान नेपालको यक्ष प्रश्न यही हो । एनिमल्स आर इक्वेल, बट सम एनिमल आर मोर इक्वेल । जर्ज अर्वेलको यो भनाई र नेपाली राजनीतिमा करि अन्तर छ ? २०४६ सालदेखिका ३१ वर्षमा जे देखियो, नेपाली राजनीतिमा एनिमल फार्माचियो । राजनीतिमा मान्छे देख्ने छाडिएको छ ।

नेपालको राजनीति भनेको देश बेच्ने, जनतालाई भुक्ताउने र सत्तासुन्दरीसँग योनानन्द लिने बाहेक रचनात्मक केही पनि देखिवैन । हुन त हो, जनतालाई एक, दुईपल्ट भुक्ताउन सकिन्छ, सधै होइन । तर नेपाली जनता यति सरल छन् कि ३१ वर्षदेखि भुक्तिकरहेका छन् । जनताको राजनीति गर्नेहरु अर्वेलको एनिमल फार्मको मोर इक्वेल एनिमल बनिरहेका छन् ।

उत्तरको मौनता र दक्षिणको षडयन्त्रको हावा राजतन्त्रले बुझेन । षडयन्त्रपूर्वक ढालियो । समय नेताहरूले बुझेन, यसकारण लोकप्रियताको शिखरबाट गल्ली भगडामा भरेका छन् ।

समयलाई जसले चिन्यो, जो समयको चालमा चाल मिलाएर हिड्यो, उसैले जित्यो, जो जित्यो उही सिकन्दर । आज नेपालमा मोर इक्वेल एनिमलहरु सिकन्दर बनेका छन् ।

पार्टीहरु समयको सियोको सुझोमा छन् । कोही भ्रष्टाचारको फिरामा रोपिएका छन्, कोही जनताको रगतमा लतपतिएका । कोही स्वार्थले भिजेका छन्, कोही असामाजिक काममा । सफा, सुग्धर कोही छैनन् । सत्तामा हुँदैमा, शक्तिमा पुग्दैमा, हैकम चलाउन पाउँदैमा सबै लोकप्रिय बन्दैनन् । अग्लाने, सलामी खाने रहर त केन्द्रदेखि गाउँपालिकाका सदस्यसम्मलाई देखियो । पिर्कामा, मेचमा, टेबुलमा चढेर अग्लानु भनेको घृणाको खाडलमा जाकिनु हो भनेर नबुझ्ने अबुझहरूको हातमा सत्ताको लगाम दिनु भनेको जनताले आफैनै हुर्मत आफैले लिनु हुनपुग्यो ।

प्रिन्सेस अफ वेल्स, बेलायतकी राजकुमारी डायनाको सन १९१७ मा मृत्यु भयो । कहिल्यै कसैलाई नपर्खेन, करसैका सामु नभुन्ने, कहिल्यै सूर्य नअस्ताउने राष्ट्र बेलायतको राजधानाले उनको शवयात्रालाई सम्मान दिन घण्टौ बाटोमा प्रतिक्षा गर्नुपर्यो । उनको शवका सामु भुक्तुपुण्यो । समय कसैको बसमा छैन भनेर समयले सिकाएको पाठ थियो त्यो । नेपाली चिन्तक, राजनीति र समाजसांस्कृतिक समयको यो पाठ सिकेनन् ।

नेपाल निर्माताले भनेकै थिए- नेपाल दुई हुँगाको तरुलजस्तो छ । होस् पुन्याउनु पर्छ । यो नेपाल बाँच्ने मन्त्र थियो । हामीले समय पछाएनौ, हामी पछि पर्दै गर्याँहौ, हामा पाइला फिस्लिदै गइरहेका छन् । समय नचिन्नेको मृत्यु मरिरहेका छौ ।

समयको कोरा खाएर देश र जनता लछारिने, पछारिने क्रम जारी छ । नेताहरूको कलेटी परेको ओठमा लाली चढ्यो, पुसो गालामा रगत भरियो । औँखामा बेगलै चमक देखियो । चप्पले नेताहरु पज्जोमय बने । पलेटी कसरे

हातले टपरीमा भात खाने समाजवादी र सर्वाहारावादी नेताहरु आलिसान महलको डाइनिङ टेबुलमा सुनको चम्चाले चाँदीको थालमा भूजा ज्युनार गर्ने हैसियतमा पुगेका छन् ।

समयले परिवर्तन त ल्यायो, एउटा बर्गलाई मात्र आयो ।

सन १२१५ जुन ५ मा इङ्गलेण्डका राजा जोनले महान अधिकारपत्र न्यानाकार्टा स्वीकार गरे जसरी २०६३ साल वैशाख ११ गते बाध्यतामा परेर

स्वभाविक हो । अतुलेसले लेखेका थिए- नैतिकता नभएको व्यक्ति असल नागरिक हुनसक्दैन । जो असल नागरिक हुनसक्दैन, ऊ राष्ट्रवादी पनि हुनसक्दैन । नेपालको राजनीतिक व्यवस्था के हो ?

सडकतिर हेरेपछि सबै देखिन्छ ।

हामी यस्तै अराष्ट्रिय भ्रष्टबाट शासित भइरहेका छौ । वर्तमानका लूट र छुट्टैयाहरू घटाघारतिर कहिल्यै हेर्दैनन् । सत्ता, शक्ति र सम्पत्तिमात्र हेर्दैन् । क्यालेण्डर पल्टाउने फुर्सद हुन् ।

सोयाविन भनेर पाम आयल निल्जन ? जनतालाई पक्कै थाहा छ- आजका नेता विषादी हालेका तरकारीजस्तै हुन् । नेता सप्रेक्षण देखिनु मन्द विषादीले मोटाएको हो । आक्रोसको आगे सल्केको देखिन्दैन । जब उठ्छन, कुनै पनि बाहुबली, बन्दुके बाले जनतालाई छेक्न, रोक्न सक्दैन । देश त्यही दोबाटोमा छ ।

अधिनायकत्व, निरक्षाता र सामन्तको भोक पालेर कल्पितमात्र बन्न सकिन्छ । इतिहास पुरुष बन्न त समयको महत्व बुझ्नुपर्छ, देश र जनताप्रति त्यागी हुनुपर्छ र समृद्धि त्याउँच्यै भने बलिदानी इच्छाक्षति देखिनुपर्छ । पूरा गर्न नसक्ने ठूला कुरा भनेको बकवास हो । म नैतिक छु, बन्दु भनेर व्यवहारमा देखाउनुपर्छ । लोकलज्जासँग जो डराउँछ, उसले भत्केको जनविश्वास खडा गर्छ । फोपो चलाखी धेरै दिन चल्दैन ।

प्राकृतिक यथार्थ भनेको हेर्दा डरलागदो देखिन्दैन कछुवाको दाँत हुँदैन । सानो जीव हो, लामखुट्टे त्यसका १७ ओटा दाँत हुन्नन् । नेपालमा लामखुट्टे राजनीति चलेको छ । गति कछुवाको होस्, तर सिर्जनात्मक होस् । क्वेशन अफ टाइम भनेको यही हो ।

मामाको हत्या गरेर अलाउदीन खिल्जी दिल्लीका सप्राट बनेको इतिहास छ । तिनै खिल्जी चित्तोढका राजा रत्नसेनकी महारानी पदमिनी हासिल गर्ने महत्वाकांक्षामा लाग्दा उनले चित्तोढ त जिते, पदमिनी हासिल गर्न सकेनन् ।

राजा र हिन्दुधर्मको हत्या गरेर सात राजनीतिक दलहरू सत्तामा त पुगे । सत्तालाई सञ्चालन गर्न सकेनन् । आज सडकमा पछारिन आइपुगेका छन् ।

मलेसियाका फादर अफ नेशन, महाथिर महोमद । १९८१ देखि २००३ सम्म सत्तामा बसेर मलेसियालाई गौरवको शिखरमा पुन्याएर पनिरेका थिए । केही वर्षपाँच उनलाई लायो- मलेसिया फेरि गलत बाटोतिर जान थाल्यो । १२ वर्षका महाथिरको पहिलो भाषण थियो- म ज्यूँदैछु । म जनताको अपेक्षा पुरा गर्छु ।

>>> बाँकी ६ पेजमा

पार्टीहरु समयको सियोको सुझोमा छन् । कोही भ्रष्टाचारको भिरमा रोपिएका छन्, कोही जनताको रगतमा लतपतिएका । कोही स्वार्थले भिजेका छन्, कोही असामाजिक काममा । सफा, सुग्धर कोही छैनन् । सत्तामा हुँदैमा, शक्तिमा पुग्दैमा, हैकम चलाउन पाउँदैमा सबै लोकप्रिय बन्दैनन् । सत्ता, शक्ति र सम्पत्तिमात्र हेर्दैन् । क्यालेण्डर पल्टाउने फुर्सद हुन् ।

● ● ●

राजाले संसद पुनर्स्थापना गर्न स्वीकार गरेका थिए । बेलायतको त्यो म्यानाकार्टा आज पनि कानुन व्यवस्था र स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति हो । नेपालको २०६५ साल जेठ १५ को गणतन्त्र कार्यालयनको म्यानाकार्टा केही नेताहरूका लागि 'काले काले मिलेर खाउँ भाले' भएर आयो । बेलायतीले समय चिने, सम्पन्न भए । नेपालीले समय खेर फाले ।

आँखा त मूर्दाले पनि हेरिरहेको हुन्छ । जिउँदाले मूर्दाको नक्कल गरेपछि समय मूर्दाको आँखामा टक्क रोकिनु

इतिहास पढ्दैनन्, शिक्षा लिदैनन्, समयको आहट पनि सुन्नैनन् ।

सम्हालिन जान्नेहरूले समयमै बुझूपर्ने सत्य के हो भने- प्रजातन्त्र चाहियो, प्रजातन्त्र चाहियो भन्ने जनतालाई स्याउको रुखमा जाउ भन्ना चाउचेस्कुजस्ता सशक्त अधिनायक गर्लाई ढलेका थिए । चेताना रहेस्, समय सीमा नाधनेहरु चाउचेस्कु ढलैफै ढल्छन् ।

नसम्भ चामलमा दुङ्गा, नून-चिनीमा मल मिसाएको जनताले कहाँ थाहापाउछन् र ? प्लास्टिकको चामल खान्छन्,

साल्ट ट्रेडिङ कॉर्पोरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवाहित ग्राही सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर रकर कोट भै बीचमा रिस्टलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिकात चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुवक हुनुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

जन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सिर्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातर भयर एकै पटक मर्न सकौ।

- अधियानवाणी

अभियान

साप्ताहिक

सम्पादकीय

ਖਣਡੈ ਦੁਆਈ ਤਿਹਾਈ ਮਤ ਨੇਕਪਾਲਾਈ
ਘੱਡੋ ਭਏਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ

गएको प्रतिनिधित्वभाको निर्वाचनमा संघीय संसदमा भएँदै दुर्दृश्यताहाइ मत ल्याएको नेपाल कम्पनिटि पार्टी भित्रको आन्तरिक द्वन्द्वको असर सरकार सञ्चालनमा हुँदै सम्बैधानिक परिवर्ष समेत छताघलूह हुन पुगेको छ । पार्टीका दुई अध्यक्षहरू केपी ओली र पुष्टकमल दाहालीचाचको आन्तरिक द्वन्द्वले गर्दा पार्टी नै विभाजनको संघारमा पुगेको छ । तत्कालिन नेकपाका नेताहरू सक्रिय पार्टी विभाजनलाई रोक्न सक्रिय भएपनि समस्याको समाधान हुन सकेन । पार्टीका दुई अध्यक्षहरूले एकले अर्कोलाई तल्लो तहको संगीन आरोपहरू लगाउँदै पार्टीको सचिवालयमा आरोपनहरू दर्ता गरेपछि पार्टीभित्रको आन्तरिक द्वन्द्व चरम उत्कर्षमा पुगेको छ । पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई अर्का अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले कार्तिक २८ गते संगीन आरोपहरू लगाउँदै सचिवालयमा राजनीतिक प्रस्तावको नाममा आरोपन दर्ता गराएपछि पार्टीभित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले उग्ररूप लिँदै आएको थिए । पटक पटक दुवै अध्यक्षीचको छलफल र बहस भएपनि समस्याको समाधान हुन सकिएको थिएन । त्यहीकारण सरकारले मसिर ३० गते सम्बैधानिक परिवर्षसम्बन्धी ग्राहपत्रिवाद अध्यात्मेश जारी गराएपछि विवादले अर्क उग्ररूप लिँदै आएको थिए ।

संविधानले व्यवस्था गरेनुसार अहिले तिभिन्न सम्बैधानिक आपाग्रहस्मा अध्यक्ष सहितका सदस्यका ४५ वटा पद रिक्त रहेको थिए । सरकारले त्यस्ता पदहरू सम्बैधानिक परिषद्को बैठकबाट नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्नुपर्ने सम्बैधानिक व्यवस्था रहेको छ । सम्बैधानिक परिषद्को अध्यक्षमा प्रधानमन्त्री रहेन्दे र सदस्यहरूमा सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधिश, प्रतिनिधिसभाका सभामुख, राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष, प्रमुख विपक्षी दलका नेता र प्रतिनिधिसभाका उपसभामुख सदस्य रहेन्दे व्यवस्था रहेको छ भने प्रतिनिधिसभाका उपसभामुखको पद एक वर्षदेखि रिक्त रहेकाले सम्बैधानिक परिषद्को बैठकमा अध्यक्ष सहित अन्य ४ जना सदस्यको उपस्थितिमा निर्णय गर्न सकिने कानुनी व्यवस्था रहेको छ । प्रधानमन्त्रीले सम्बैधानिक परिषद्को बैठक बोलाउँदा कहिले प्रमुख विपक्षी दलका नेताको उपस्थित नहुने त कहिले प्रतिनिधिसभाका सभामुख उपस्थित नहुने गरेकाले लामो समयदेखि सम्बैधानिक परिषद् अनियंत्रिको बन्दी बढ्ने आएकोमा सरकारले त्यसलाई बाधा अझ्चन फुकाउनको लागि मंसिर ३० गते सम्बैधानिक परिषद्को ऐन अध्यादेशमार्फत संशोधन ल्याएको थियो । त्यस्तो अध्यादेश सभामुख अग्निप्रसाद सापकोटा सरकारले बोलाएको सम्बैधानिक परिषद्को बैठकमा दुई दुई पटक उपस्थित नभएपछि सरकार अध्यादेश ल्याउन बाध्य भएको थियो । सभामुख सापकोटा समेत तेपाल कम्पुतिष्ट पार्टीको कोटाबाट सभामुख पदमा निवाचित भएका भएपनि दलात स्वार्थ र गुटागत स्वार्थमा लागेर सम्बैधानिक परिषद्को बैठकमा उपस्थित हुन् गरेको थिएनन् । पहिला उनी नेकपाका स्थायी समितिका सदस्य र केन्द्रीय सदस्य भएपनि उनले सभामुख चुनिएपछि पार्टीका सबै निकायहरूबाट रजिस्ताना मा दिएका थिए । सभामुख हुने वित्तिकै उनले आफूले सभामुखप ददको गरिमालाई कायम राख्न सक्दौ प्रयास गर्ने र दलगत र व्यक्तिगत स्वार्थभद्दा माथि उठेर काम गर्ने प्रतिवद्वाता जनाएका भएपनि पछिल्लो समयमा उनले स्वतन्त्र भूमिका समेत निभाउन सकेका छैनन् । तत्कालिन माओवादी केन्द्रिका स्थायी समितिको सदस्य रहेका सापकोटा अध्यक्ष पुष्कमल दाहाल नजिकका रहेकाले उनले अध्यक्ष दाहालको भूमिकालाई बल पुने गरी काम कारबाही गर्दै आएका छन् । केही दिन पहिला उनले आफूलो लागि संविधानभन्दा माथि अध्यक्ष दाहाल रहेको अभिव्यक्ति दिएर संविधानको ठाडो उल्लंघन समेत गरेका छन् । त्यहि संविधान अनुसार सभामुखमा नियुक्त हुने अनि त्यहि संविधानको उल्लंघन हुने अभिव्यक्ति दिए अधिकार सभामुख सापकोटालाई कसले दियो ? के पुष्कमल दाहाल संविधान भन्दा माथि छन् त ? संविधानलाई स्वीकार गरी त्यही संविधान अनुसार जनतामा गएर जनताबाट प्रत्यक्ष निवाचित भएर सभामुख जस्तो निष्पक्ष र गरिमामय पदमा रहेका व्यक्तिले संविधानकै खिल्ली उडाउनु भनेको उनलाई मत दिए सार्वभौमतासना सम्पन्न जनताको समेत ठाडो अपमान हो ।

संविधानले सम्बैधानिक परिषदमा गरेको व्यवस्था अनुसार मुलकका महत्वपूर्ण तिनै निकाय व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकाका प्रमुखहरूलाई सम्बैधानिक परिषद्को सदस्यमा राखेको छ। मुलकका प्रमुख तिनै निकायका प्रमुख सदस्य रहने र कार्यकारी प्रधानमन्त्री अध्यक्ष रहने व्यवस्था राखिनुको पठाडि चेक एप्ड व्यालेन्स समेत हुन् तसँके मनसायले त्यस्तो व्यवस्था गरिएको हो। तर व्यवस्थापिका संसदका प्रमुख तै सम्बैधानिक निकायका बैठकमा उपस्थित नहुन् र संविधानको भावना विपरितका अभियुक्ति दिइनु संविधानको मर्म, भावना र सभामुख पदकै गरिमाको ध्वजी उडाउनु तै हो। पछिल्लो समयमा सरकारले सभामुख कै कारण सम्बैधानिक परिषद ऐन अध्यादेश मार्हक्त सशोधन गर्नुपरेको सत्य वास्तविकता भएपनि त्यही अध्यादेशका कारण सरकारको निरन्तरतामाथि तै प्रश्न उठेपछि सरकारले सो अध्यादेश फिर्ता लिने निर्णय समेत गरेको थिए। संविधानले व्यवस्था गरेनुसार गठन भएका १३ वटा सम्बैधानिक निकाय मध्येका ७ वटा सम्बैधानिक निकायहरूको संविधान लागु भएको १० वर्ष पछि पुनरावलोकन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको भएपनि संविधान लागु भएको ५ वर्ष पुरा हुँदा समेत त्यस्ता आयोगहरूले पूर्णता नपाउन भनेको राजनीतिक दल र सरकारकै असफलता र अकर्मणता तै हो। पार्टीभित्रको आन्तरिक ढन्दले गर्दा सम्बैधानिक निकायहरू पदाधिकारीविहिन हुनुले कसैको भलो गर्न सक्दैन। पछिल्लो समयमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगसमेत पदाधिकारी विहिन अवस्थामा रहेको छ। संविधान अनुसार सम्बैधानिक आयोगहरूमा पदाधिकारी विहिन हुने अवस्थामा त्यस्ता आयोगहरूमा पदाधिकारीहरूको पदावधि सकिन एक महिना अघि न सम्बैधानिक परिषद्ले नियुक्ति गर्ने कार्य प्रारम्भ गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको भएपनि अहिलेसम्म त्यो कार्यान्वयनमा किन आउन सकेको छैन? त्यसको जिम्मेवारी राजनीतिक दल र सम्बैधानिक परिषदले किन लिन नपर्न ?

निर्वाचनको बेला जनतालाई दिएका आपवासन र आफैले जनतालाई देखाएको आशा एवं विश्वासमाथि सत्ताधारी दलले धोका दिएको छ। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीले निर्वाचनका बेला आफैले बाँडेको निर्वाचन धोषणापत्रमा उल्लेख गरिएका कुराहरूलाई समेत उल्लंघन गरेको छ। नेकपाले पाँच वर्ष स्थिर सरकार दिए प्रतिवद्दत जनतासमूह गरेको थिए तर सरकार गठन भएको दुई वर्ष नपूँदै पार्टी आन्तरिक द्वन्द्वमा फस्ये। त्यही कारण जनताले आवश्यक सेवा सुविधा समेत पाउन सकेनन्। मूलकमा भ्रष्टाचार बढेको छ। मूलकमा कोरोना भाइरसले गर्दा जनता थप पिडामा परेका छन्। कोरोनाकै कारण १८ सय भन्दा बढीले ज्यान गमाईसकेका छन् भने दुई लाख ५० हजार भन्दा बढी संकमित भएका छन्। यस्तो असव्यामा सत्ताधारी दल आन्तरिक द्वन्द्वमा फस्न भनेको सरकारको मात्र नभएर पार्टीकै असफलता तै हो। तर पार्टीका दुई अध्यक्ष मध्येका एक पुष्यकमल दाहाल सहित माधव नेपाल सहितका नेताहरूले पार्टीको असफलता नभएर केपी ओली नेतृत्वको सरकारको असफलता हो भनेर उतीहरू उम्मिके प्रयास गरिरहेका हुनाले भन्न करै लाग्छ भन्दै दुई तिहाई नेकपाकै लागि घाँड़ा सापित भयो भनेर। पार्टीभित्र बढी गएको विवादले गर्दा नेकपा विभाजित हुन असव्यामा भएर दुई अध्यक्षमध्येका केपी ओली र अर्का अध्यक्ष पुष्यकमल दाहाल विभाजित भनेर नेकपालाई आ आफ्नो पार्टी भएको दाबी गरिरहेका हुनाले नेकपालाई दुई भन्न घाँड़ो तै रहेछ भन्ने प्रमाणित भएको छ।

आखिर जे हुनु थियो त्यही भयो

• देवेन्द्र चूडाल

devendrachudal@gmail.com

नेताहरू ओली पक्षमा गएका छन्

प्रतिनिधिसभाको विघटन र नेकपा फुटको खेलमा नेकपाको मुख्यमन्त्री रहेका प्रदेशहरूमा बहुमत र अल्पमतको खेल सुरु भएको छ । नेकपा अब औपचारिक रूपमा विभाजित भएपछि दाहाल नेपाल पक्षले ओली पक्षका मुख्यमन्त्री भएका प्रदेश नं १ बागमति प्रदेश र गण्डकी

२०७५ जेष्ठ ३ गते तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण भएर गठन भएको नेकपा विभाजित भएको छ । शिर्ष नेताहरूको व्यक्तित्वको टकराव, कार्यशैली, मतभिन्नता र पदीय आकाक्षाको अभिलाषा पुरा नहुँदा साडे दुई वर्ष अघि एकीकृत भएको नेकपा पुस ७ गते मंगलबाबर स्पष्ट रूपमा दुई दुक्का भएको छ । २०७४ सालको प्रतिनिधिसभा, प्रदेशसभाको चुनावबाट अत्याधिक मत पाएको तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र मिलेर गठन भएको नेकपा पार्टी एकताको काम समेत सम्पन्न नभई विभाजित भएको छ । दुवै पार्टी एकीकरण हुँदा तत्कालिन नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओली र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल दुवैलाई पार्टीको अध्यक्ष बनाइएको भएपनि पार्टीका पहिलो अध्यक्षमा ओलीलाई राखिएको थियो । नेकपाको विधानमा पनि एकीकृत पार्टीको अध्यक्ष बीचमा तितक्ता आएको थियो । अहिले त्यसैको परिणाम स्वरूप पार्टी विभाजित भएको छ । अध्यक्ष दाहाल पक्षमा पार्टीका वरिष्ठ नेता माधव नेपालसहित भल्नाथ खनालले साथ दिएका छन् । नेपाल र खनाल तत्कालिन नेकपा एमालेका महासचिव र अध्यक्ष रहिसकेका भएपनि उनीहरूले अहिले अध्यक्ष दाहाललाई साथ दिएका छन् ।

नेकपा विभाजित हुने विज गत कार्तिक २८ गते अध्यक्ष दाहालले नै रोपेका थिए । पार्टीको पहिलो नम्बरका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री कपी ओलीमाथि राजनीतिक प्रस्तावका नाममा ओली विरुद्ध विभिन्न संगीन आरोपहरू लगाउँदै पार्टीको सचिवालयमा आरोपपत्र दर्ता गरेपछि त्यहीबाट विभाजनको सुरुवात भएको थियो । सो आरोपपत्रलाई दाहाल पक्षले पार्टीको तल्लो तहसम्म पुन्याएको भन्दै अध्यक्ष ओलीले त्यसबेला आपत्ति जनाउँदै आएका र मंसिर १३ गते उनले अध्यक्ष दाहालले आफूमाथि लगाएका संगीन आरोपहरूको खण्डन गर्दै उक्त आरोपहरू प्रमाणित गर्न दाहाललाई चुनौती दिएका थिए । त्यसबेला अध्यक्ष ओलीले आफूमाथि लगाइएका आरोपहरूको पुष्टि गर्ने काम आरोपित कै भएको भन्दै आरोप प्रमाणित भए आफू कारबाही भोग्न तयार रहने र आरोप प्रमाणित नभएको खण्डमा आरोप लगाउने व्यक्तिले पद छाड्नुपर्ने बताएका थिए । दुवै अध्यक्षबीचमा आरोप प्रत्यारोप चलिरहेको बेला दुवै अध्यक्षलाई आ आफ्ना गुटका नेताहरूले विवाद समाधान खोज्नुको बदला अध्यक्षद्वयलाई उचाली रहेका हुनाले त्यहीबाट पार्टी विभाजनको सुरुवात भएको थियो । आली नेतृत्वको सरकार गठन भएको तीन वर्ष पुग्न लाग्दा संघीय संसदमा भण्डै दुइ तिहाई मत त्याएको सत्ताधारी दल विभाजित भएपछि कम्युनिस्टहरू जुट्न जादैनै फुट्नमात्र जान्धछन् भन्ने प्रमाणित भएको छ । सत्ताधारी दल विभाजित भएपछि त्यसको असर तल्लो तहसम्म पुग्ने निश्चित रहेको छ । सत्ताधारी दलको विभाजनको असर अब प्रदेशसभामा समेत पर्ने निश्चित रहेको छ । मुलुकमा स्थापना गरिएको ७ प्रदेश मध्येको ६ वटा प्रदेशमा नेकपाकै बहुमत सरकार रहेका भएपनि अब नेकपा नै विभाजित भएपछि प्रदेशसभाका सदस्यहरू समेत विभाजित हुँदा अहिले कायम

प्रदेश हुँदै लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूका विरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव त्याउन प्रायः निश्चित छ । प्रदेश नं. १ मा प्रदेशसभा सदस्यहरूको जम्मा संख्या ९३ रहेको नेकपाका ६७ प्रदेश सांसद रहेकोमा नेकपाको फुटपछि दाहाल नेपाल पक्षमा ४२ र ओली पक्षमा २२ जना रहेका छन् भने ३ जना दुवै पक्षमा खुलेका छैनन् । सरकार गठनका लागि ४७ सांसदको आवश्यकता पर्ने हुन्छ, त्यसैले गर्दा प्रदेश नं. १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राईको पद समेत धारापमा परेको छ । नेकपाको केन्द्रीय राजनीतिमा भएको फेरबदलको असर प्रायः सबै प्रदेशसभामा पर्ने निश्चित जस्तै देखिएको हुनाले प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूले पार्टीको अन्तरविरोधका कारण जनताको इच्छा आकाङ्क्षा पूरा नहुने भन्न थालिसकेका छन् । लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशमा ओली पक्षीय सांसदहरूको उपरिथिति राम्रो रहेपनि ओली पक्षीय सांसदहरूको समर्थनमा मात्र सरकार गठन हुन सक्ने अवस्था नरहेकोले प्रायः सबै प्रदेशहरूमा अब अन्य दलको सहयोग र समर्थनमा मात्र प्रदेश सरकार गठन गर्नुपर्ने बाध्यता दाहाल नेपाल र ओली पक्षलाई परेको छ । पार्टी विभाजनको औपचारिक घोषणा हुन केही समय लाग्ने र निर्वाचन आयोगले गरेको निर्णयमा एक पक्षले चित नबुझाउने भएकाले त्यो पक्ष सर्वोच्च अदालतमा पुग्ने भएकाले अदालतको निर्णय पश्चात्मात्र प्रदेशमा मुख्यमन्त्रीहरूको पदको हुँगो लाग्न सक्ने सम्भावना देखिएको छ । पछिलो समयमा राष्ट्रपतिबाट सरकारको सिफारिसमा संसद विघटन गरिएको विषयलाई असम्बोधानिक भन्दै सर्वोच्च अदालतमा रिट निवेदन परेका र त्यस्ता रिट निवेदनको हुँगो लाग्न केही समय लाने भएकाले अहिले नै प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन बैशाखमा हुन्छ भन्ने सक्ने अवस्था देखिएको छैन । कतिपय रिट

रहेका प्रायः ६ वटा प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहस्को पद धरापमा परेका छन् । प्रदेश सरकारहस्ता ओली र दाहाल नेपाल पक्षमा दुवै पक्ष अल्पपत रहेको अवस्थामा अब प्रमुख विपक्षी दलको सहयोग र समर्थनमा प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्रीहस्त चुनिनुपर्ने बाध्यता रहेको छ । ७ वटा प्रदेश मध्येका ६ वटा प्रदेश मध्येका तत्कालिन नेकपा एमालेका तर्फबाट प्रदेश नं. १, बागमति प्रदेश, गण्डकी प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेशमा मुख्यमन्त्री रहेका छन् भने तत्कालिन माओवादी केन्द्रका कर्णाली र सुदूरपश्चिममा मुख्यमन्त्री रहेका छन् । पार्टी विभाजित भएपछि कर्णाली प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहस्तले दाहाल-नेपाल पक्षलाई समर्थन गरेपछि उनीहस्को पद समेत धरापमा परेका छन् । निर्वाचनका बेला नेकपाले जनतालाई दिएका आश्वासनहरू अहिलेसम्म पूरा भएका छैनन् भने उनीहस्तले स्थिर सरकार दिने नारा दिएका भएपनि अहिले त्यो भुरु सावित भएको छ । तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रको एकीकरण नै प्रदेशमा बहुमत ल्याउन सामान्य कुरा थियो । पार्टी एकीकृत नभएको अवस्था रहेको थियो भने माओवादी केन्द्र तेस्रो तुलो पार्टीमा रहने प्रायः निश्चित थियो । पहिलो तुलो पार्टी नेपाली काग्रेस नै हुने भयले गर्दा क्षणिक लाभलाई हेरेर नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण भएका थिए तर उनीहस्तले मिलन साडे दुई वर्षमै टुटेको छ । फरक यत्ति छ कि हिजो नेकपा एमालेमा रहेका र एमालेको नेतृत्व गरेका नेताहरू माधव नेपाल सहितका भलनाथ खनाल र अन्य केही नेताहरू दाहाल पक्षमा गएका छन् भने द्विजे दाहालमैंगे जनयन्त गरेका केही

प्रकृतिमा मानवको प्रतिस्पर्धी को ?

डा. डिवी कट्टेल

सन् १९८७ मा न्युयोर्कको प्लेनमे डिक्लमा प्रकाशित एउटा लेखमा अमेरिकी वैज्ञानिक अडविन डी किल्बौर्नले भनेका छन् हामी मानव अत्यन्ते ओधित र कर्कस छौं। सिसाको ट्युबमित्रका किराहरु भन्दा पनि मानिस ग्रहको सतहमा ज्यादा तितरबितर छन्। हामीसँग एकअर्कालाई संक्रमित गर्ने अवसर पनि थोरै छन्। हाम्रो तुलनामा सिसाको ट्युबमित्रका करोडाँ किराहरुको प्रसारणमा कम रासायनिक र शारीरिक अवरोधहरु हुन्छन्। तर, तपाईंले बुझ्नुपर्नेछ, पृथ्वीमा किन मानिस योनजन्य रोगबाट ज्यादा संक्रमित हुन्छन्। किल्बौर्नको यो भनाइले अबोध जीवको तुलनामा मानव नै कम अनुसासित छ भन्नेतर्फ संकेत गरेको हो भन्ने बुझाइ पक्षिकारको छ।

विषाणु र जीवाणु संक्रमणका धेरै प्रकोप वा महामारीले विभिन्न कालखण्डमा मानवलगायत विभिन्न प्रजातिका जीवजन्तुको ठूलो हिस्सालाई नष्ट गरेको छ। सामान्यतः महामारीमा त्यस्ता जीवहरुको समूह मात्र बच्ने गर्छ, जसको प्रतिरक्षा प्रणाली बलियो हुन्छ। यो एउटा प्राकृतिक प्रक्रिया नै हो। जीवजन्तुको विलुप्तताबाट लेखिएका विभिन्न लेखमा संक्रामक रोगका बारेमा कमै मात्र बहस हुने गरेको छ। रोगसँग गोंसिएका तथ्यलाई जीवास्म रेकर्डबाट समेत प्रमाणित गर्न असम्भव हुन्छ भनेर वैज्ञानिकहरु भन्छन्। तर, रोग पनि जीव तथा वनस्पतीय प्रजातिमा ठूलो संख्यामा हुने प्रासंगिक परिवर्तनका लागि एक उल्लेखनीय प्राकृतिक क्रियाविधि हो भन्ने मान्यता पनि वैज्ञानिको छ।

सूक्ष्म जीव होस्य वा विशाल, मानवलगायत सबै जीवजन्तुमा हुने आनुवंशिक परिवर्तन नितान्त प्राकृतिक नियम नै हो। विकासवादी सिद्धान्तअन्तर्गत प्राकृतिक छनोटको प्रक्रियामा 'जीवनका लागि संघर्ष' अर्को सर्वव्यापी मायता हो। र, यही मान्यतालाई आधार मान्ने हो भने कोरोनाको आहिलेको विश्वव्यापी आतंकसँगै प्रश्न उद्दन सक्छ कि यो धर्तीमा मानव जातिको कुनै प्रतिस्पर्धी नै छैन? को सूक्ष्म जीवहरु मानवका प्रतिस्पर्धी नै होइनन्? १४३० शताब्दीको व्याक ढेख, हैजाको पुनरावृत्ति, सन् १९९८ को महामारी र आहिलेको कोरोना मानव समुदायमा निरन्तर प्रहर भएको प्राकृतिक चोट हो, जसले प्राकृतिक छनोटको प्रक्रिया र विकासवादी सिद्धान्तमा मानवको स्थानलाई पक्कै पनि फरक धारमा उभ्याएको छ।

महामारी कारक विषाणु खतराको न्यूनीकरण वा फैलिंदो संक्रमणविरुद्धको विजय तिनै प्रतिस्पर्धीसँग सामना गर्ने प्राकृतिक रूपमे विकसित हाम्रा जैविक क्षमतामा नै अन्तर्भित हुन्छन्। तर, मानव रक्षा संयन्त्रले सधै काम गर्दैन र महामारी कारक विषाणुहरु जिहेले पनि सौम्य हुँदैनन्। महामारीको शमन वा अल्पीकरण विषाणुको विकास र चरित्रमा पनि निर्भर रहन्छ, जसले उन्मूलनका लागि समेत सहयोग गर्छ। विषाणुको एकल संक्रमण वा एकलो संक्रमित व्यक्तिको मृत्यु पनि महामारी नियन्त्रणका लागि तुलनात्मक रूपमा फाइदाकारी होइन। महामारीको प्रभावकारी नियन्त्रण वा त्यस्विरुद्ध विजयका लागि ठूलो जनसंख्यामा विषाणुको प्रसार उपयुक्त मानिन्छ। किनकि प्राकृतिक हिसाबमा जीवन प्रक्रियाका लागि अनुकूलन सबैभन्दा महत्वपूर्ण पाटो हो।

पुर्खा, जीवन विकास र परिवर्तन बुझ डिएनए विश्लेषण आहिलेको समयमा महत्वपूर्ण तरिका बनेको छ। फ्रेडरिक मिस्चरले सन् १९७० मा पिपका कोषहरुमा न्युक्लिक एसिड (डिएनए) पत्ता

लगाए। तर, डिएनएको जैविक कार्य ओटी एम्बरी, सिएम स्प्याकलोड र एम स्प्याकार्टीको अनुसन्धान पत्र प्रकाशित नहुन्जेलसम्म प्रस्त थिएन। निमोनियाको रूपान्तरण गर्ने पदार्थको रासायनिक प्रकृतिबाटे रकफेलर इन्स्टिच्युटमा गरेको उनीहरुको कार्य सन् १९४४ मा जर्नल अफ एक्सप्रिमेन्टल मेडिसिनमा छापिएको थियो। डिएनए अनुसन्धानमा विलम्ब हुनुपर्ना प्रयोगात्मक प्रयोगिको कमी नै कराए हुन सक्छ।

किनकि ७४ वर्षअघि अत्यधिनिक उपकरणको आविष्कार भिन्नसकेको अवस्था थियो। डिएनएकै प्रसंग जोड्दै अमेरिकी वैज्ञानिक जोसुवा लेडरबर्गको सेल जेनेटिक्स एन्ड हीरेडिटरी सिम्बायोसिस' नामक एउटा लेख १९५२ मा फिजिकल रिम्बुमा प्रकाशित भएको थियो। उनले यो लेखमा एउटा अनौठो तर्क राखेका छन् कि हाम्रो डिएनएको लागभग १५ प्रतिशत भाग 'स्वार्थी हुन सक्छ' अर्थात् परजीवी मूलको हुन सक्छ। उनको थप तर्क छ- धर्तीमा रहेका कुनै पनि अदृश्य कीटाणु हाम्रो आँपै पुर्खा वा वेशपरम्परा र प्रकृतिका लागि हाम्रो युणसूत्रमा छिर्छ्न वा ठिनै सक्छन्, जसबाट विकासका ऋमा उनीहरुलाई केही आकस्मिक र आपसी लाभ पनि हुन सक्छ। धर्तीमा जीवनको सुरुवात एक कोषीय जीवाट भएको हो भनेबारे गरिएका वैज्ञानिक व्याख्यान पनि धेरै छन्। तर, जीव उत्पत्ति यो लेखको सन्दर्भ नभएकाले त्यसतर्फ नलगाँ।

पृथ्वीमा जीव विकास, जीवन, वंश परम्परा र जीवाणु विज्ञानका सन्दर्भमा वैज्ञानिकहरु चार्ल्स डार्विन, ग्रेगर मेन्डल र लुइस पास्चर नविसिने नाम हुन्। रुढिवादी मान्यताका डार्विन र पास्चरजस्ता दुई विरोधीको वैचारिक अन्तर्क्रियामा उतिवेला मानव समुदायले थोरै मात्र ध्यान दियो। डार्विनले मानिसको सृष्टि, प्रजातिहरुको रिश्ताताका सन्दर्भमा धेरै प्रश्न निरुत्तरित रहेको वकालत गरे। उनका कतिपय विचारले ईश्वरशास्त्रीय मान्यतामा अँधीबेहरीसमेत जगायो। तर, पास्चर भन्ने त्यस्ता विवादास्पद बहस र रहस्यबाट आफूलाई

हटाउन सदैव कठिबद्ध रहे। सन् १९८८ मा वैज्ञानिक जोसुवा लेडरबर्गको 'प्राकृतिक विकासवादी घटनाको रूपमा महामारी' नामक एक पुस्तक जोन हफिन्स विश्वविद्यालयले प्रकाशित गयो। चार्ल्स डार्विनको भूमिकालाई उल्लेख गर्दै यो पुस्तकमा उनी लेख्न १९३० शताब्दीमा उनका विचारहरुले प्रकृतिमा मानिसको स्थानका बारेमा हाम्रो सोचाइलाई निश्चित आकार प्रदान गयो। वास्तवमै जीवको उत्पत्ति र विकासको क्रमलाई डार्विनले भन्ने पास्चरको मानवीय योगदानलाई उत्साहजनक माने। यद्यपि पास्चरमा डार्विनको विकासवादी सिद्धान्तप्रति सहानुभूतिपूर्ण बुझाइ थियो भन्ने तथ्य कहीं करै पनि उल्लेख छैन। यसबाट प्रयोगवादी पास्चर डार्विनको अनुमानको पद्धतिको विरोधी थिए भन्ने अनुमान गर्न सकिन्छ।

आर्का समकालीन, ग्रेगोर मेन्डल जो आनुवांशिक विज्ञानका संस्थापक पनि हुन्, सन् १९६५ मा उनीबाट अभिव्यक्त

एक जैविक-रासायनिक विषमता प्राप्त गर्नु छ भने विद्युत चुम्बकीय प्रयोगबाट पनि सम्भव हुन सक्छ भन्ने मान्यता उनको थियो। उनले जीवाणु उत्पत्ति तिनीहरुको अस्तित्व विद्यमान कीटाणुको वायुनित प्रसारद्वारा गणना गर्न सकिन्छ भन्ने प्रस्त थारे। डार्विनले भन्ने पास्चरको मानवीय योगदानलाई उत्साहजनक माने। यद्यपि पास्चरमा डार्विनको विकासवादी सिद्धान्तप्रति सहानुभूतिपूर्ण बुझाइ थियो भन्ने तथ्य कहीं करै पनि उल्लेख छैन। यसबाट प्रयोगवादी पास्चर डार्विनको अनुमानको पद्धतिको विरोधी थिए भन्ने अनुमान गर्न सकिन्छ।

आर्का समकालीन, ग्रेगोर मेन्डल जो आनुवांशिक विज्ञानका संस्थापक पनि हुन्, सन् १९६५ मा उनीबाट अभिव्यक्त

भौतिक विकास जरुरी हो, तर यसका नाममा सौम्य प्रकृतिलाई क्षय गर्नु पनि उपयुक्त होइन, हामीले सैतानी आधुनिकताका कारण सौम्य प्रकृतिको सन्तुलनलाई विचलित गर्दै गएका छौं।

कारक जीवाणुविरुद्ध विजय पाउने उनी एक नायक पनि हुन्। उनले ती प्रश्नलाई मात्र सम्बोधन गर्न जोड दिए, जुन प्रयोगका लागि पहुँचयोग्य छन्। यसमा सूक्ष्म जीवहरुको स्वाभाविक पुस्तकाका बारेमा गरिएका समकालीन दाबीहरु पनि पर्छन्। शास्त्रीय मान्यता पनि पर्छन्। सन् १९६४ ताकाको उनको यो विचार एक हिसाबले रुदीवादिका लागि सुखद समर्थन थियो, जसले जीवनको अन्तिम उत्पत्तिका लागि केही हदसम्म सृष्टिकर्तालाई आह्वान गर्थ्यो। अप्रत्यक्ष स्वप्नमा यो डार्विनको विकासवादी सिद्धान्तविरुद्धको तर्क पनि थियो। सन् १९८३ सम्म आँपुपूर्ण प्रयोगात्मक विज्ञानमा, डार्विनियन, मेन्डलियन र पास्चरियन दृष्टिकोण पूर्णस्पैमै एकीकृत छन्। तर, डार्विनले आँपोनो प्राकृतिक

विज्ञानको जग सन् १९०० सम्म पुरिएर रह्यो। सम्भारीय के छ भने औषधीय विज्ञानतर्फ योगदानका सन्दर्भमा पास्चर सर्व प्रश्नसीय छन्। विकासवादी सिद्धान्त र आनुवांशिक विज्ञानका क्षेत्रमा डार्विन र मेन्डलको योगदान पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण छ। तर, यिनीहरुले आँपोनो समकालीनको मौलिक जैविक बुझाइ वा एकआपसका उपलब्धिलाई एकीकृत व्याख्यानका लागि भने गम्भीर चासो नदिएको अनुमानयाहिं गर्न सकिन्छ। यसबाट त्यो वेला डार्विन, पास्चर र मेन्डलबीच पूर्ण स्वप्नमा दिमागी र वैचारिक अवरोध थिए भन्ने प्रस्त हुन्छ। प्रयोगात्मक विज्ञानमा, डार्विनियन, मेन्डलियन र पास्चरियन दृष्टिकोण पूर्णस्पैमै एकीकृत छन्। तर, डार्विनले आँपोनो प्राकृतिक

इतिहासमा सूक्ष्म जीव विज्ञानलाई कहिल्यै पनि समावेश गरेनन्। न त उनले परिवर्तनको सन्दर्भमा प्रतिस्पर्धीका स्वप्नमा जीवाणुहरुको बारेमा नै चर्चा गरे। उनले जीवको क्रमागत उन्नतिलाई उच्च महत्व दिँदै 'होमो सेपियन्स'लाई विकासवादी प्रक्रियाको शिखरमा राखे। तर, प्रकृतिमा मानिसले विशेषाधिकार पाएको छ भन्ने दृष्टिकोणलाई उनले कहिल्यै सुधार गरेनन्।

संख्यात्मक भन्दा पनि गुणात्मकता प्रति जीवनको जोड

मण्डन देउपुर, काम्रेका जीवन पराजुलीलाई सानै उमेरदेखि सिर्जनशिल कार्य प्रति रुचि थियो । तर, उनले यो क्षेत्रमा कसरी प्रवेश गर्न भन्ने मेसो पाउँन सकेका थिएनन् । मनोरञ्जन क्षेत्रमा केही गर्ने लक्ष्य राखेका उनले शुरुवाती दिनमा मनोरञ्जनको कुन क्षेत्र वा बिधामा काम गर्ने भन्नेमा अन्यौलमै थिए । त्यही अन्यौलताका बीच उनले छायांकन पेशा रोजेको सुनाए । भण्डै एक दशक देखि चलचित्र छायांकनमा व्यस्त उनले हालसम्म दर्जन चलचित्र खिचिसकेका छन् । उनले खिचेका चलचित्र स्पर्स, खतरनाक, निर्जला, काले दाई, किन रुचि मेरो मन, मेरो आफ्नो, वियर्स, भमक बहादुर, प्रेम गीत २, निम्तो आदि छन् । 'कुन पाटोमा काम गर्ने भन्ने सोचिरहँदा प्राविधिक क्षेत्रमा काम गर्ने रुचि जाग्यो । त्यसैले मैले क्यामराको विषयमा आवश्यक आधारभूत कोर्स पनि गरे' उनी भन्छन् ।

चलचित्र खिच्नु चुनौतीपूर्ण काम मान्छन् । 'कामको हिसाबले चलचित्र क्षेत्रमा काम गर्नु गाहो हो । तर, आर्थिक हिसाबले चाहिँ फाइदा नै हुन्छ । चलचित्रबाट जीविकोपार्जन मज्जाले गर्न सकिने उनको अनुभव छ । संख्यात्मक भन्दा पनि गुणात्मक चलचित्र खिच्ने र जटिकाम गरिन्छ सम्फना योग्य रहेस् भन्ने उनको मान्यता रहिआएको छ । 'राम्रो व्यानरका चलचित्रमा काम पाइयो भने सजिलो हुने र कमसल व्यानरका चलचित्रमा काम गरियो भने कसैले नोटिस नगर्न रहेछन् उनको गुनासो छ । डि.सिने अवार्ड, शिखर नेपाल फिल्म अवार्ड हात पार्न सफल उमेरले २८ वर्षमा हिंडै गरेका उनी छायांकन कलालाई अभ परिष्कृत र परिमार्जित

गराउन चाहन्छन् । उनि युवा पुस्ताका चर्चित अनि व्यस्त छायांकाको रूपमा पनि लिइन्छ ।

चलचित्रसंग सम्बन्धित सरोकारवालाहरू यस क्षेत्रलाई सञ्चालन गर्ने अनुमति दिनु पर्ने भनेर सरकारसँग माग गरिरहेको छ । सरकारको तर्फबाट पनि सकारात्मक जवाफ आएको छ । कोमिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागे लकडाउन भएपछि बन्द रहेका अधिकांश क्षेत्र अहिले खुलेपनि चलचित्र क्षेत्र राम्रोसंग खुल्न सकेको छैन । त्यसैले चलचित्र छायांकन पनि प्रभावित भएको र यसबाट हजारौंको संख्यामा रहेका कलाकार, प्राविधिकहरूको

जीविकोपार्जनमा समस्या भइरहेको जीवनले बताए । सरकारले चलचित्र क्षेत्रलाई सञ्चालन गर्न दिए जनस्वास्थ्य मापदण्ड पुरा गरी सञ्चालन गर्न तयार रहेको र काम ठप्प हुँदा 'पीत, संपीत, श्रष्टा' सर्जक कलाकार प्राविधिक यी सबै समस्यामा छन् । यसकाराणले कुनै न कुनै निकाश अविलम्ब निकाल्नु पर्ने उनको भनाईछ । एकाध चलचित्रको छायांकन सुरु हुन थालेपनि सिनेमा हल बन्द रहदा निर्माता, निर्देशकहरू खुलेर काम गर्न चाहिरहेका छैन र सहज वातावरण बनेमा क्षेत्र पुरानै अवस्थामा फर्काउन सकिने छायांकार जीवन पराजुलीको भनाईछ ।

र परजीवी नै हाम्रा प्रमुख प्रतिस्पर्धाहरू हुन्, जो हाम्रो अस्तित्वका लागि एक अस्थायी खतराका स्पमा रहेका छन् भनेर प्रमाणित भइसकेको छ । त्यस्तै विकासवादी सञ्चुलनमा हामीले ग्रहलाई जीवजन्मु, वनस्पतिलगायत सूक्ष्म परजीवीसँगै साफा गरेका छैन । तिनै जीवहरूबीच प्रत्यक्ष र परोक्ष हुने लडाइँ र जीवन अस्तित्वका लागि सुरक्षित रहन गरिने कोसिस प्राकृतिक प्रक्रिया नै हो । त्यसैले सञ्चुलनका सर्तहरू धर्तीमा प्रभुत्व वर्ग ठान्ने मानवको स्वेच्छामा मात्र निर्भर रहेदैन, किनकि जीवन सीमा, सुरक्षित अस्तित्व र अनिश्चितता पनि सबै जीवनबीच समान स्पमा बाँडिएको छ । पृथ्वीका लागि यस्तो सञ्चुलनले मानव प्रजातिलाई पनि समावेश गर्दछ । यसैले प्रविधिको प्रभाव सर्दै प्राकृतिक संघर्षको मानवीय पक्षमा छैन । बोटबिरुदा र जनावरहरूको कृत्रिम छनोटको संस्कृतिले उनीहरूको मौलिक स्वस्पर्धालाई पक्कै पनि

लामो समयसम्म सुरक्षित राख्दैन । अप्राकृतिक फेसन जस्तै- मानव बस्तीको बढ्दो घनत्व, पर्यावरणीय विनाश, प्रदूषणमा वृद्धि, सवारे, जेट र हवाईजहाज जस्ता अविकारले सूक्ष्म जीवसंसर्गको लडाइलाई भन् बढाएको छ । प्राविधिक क्षेत्रलगायत औषधि विज्ञानमा भएको विकासले तूले मानव हिस्सालाई सूक्ष्म जीवनको अनुभवबाट पर धकेलेको छ । अनुकूलनको विकासवादी मान्यताका आधारमा भन्ने हो भने यसले हामीलाई लामो समयसम्म अफ कमजोर बनाउँदै भन् जीविकमा छाडेको छ । जैविक त्रुतीको सामना गर्न मानव प्रजातिमा विकसित जातीय विविधता विकासवादी प्रक्रियाको अनुपम देन हुन सक्छ । तर, अफै कुनै ग्यारेन्टी छैन कि मानव प्रजातिका साथ विषाणुको प्राकृतिक विकासवादी प्रतिस्पर्धामा मानवले आफूलाई सर्दै विजेताका स्पमा भेटाउनेछ । नयाँ पत्रिका

रूपमा अङ्गिकार गरेका छन् । भारतमा नरेन्द्र मोदीले नयाँ नयाँ उत्साह सिर्जना गरिरहेछन् । नेपालका नेताहरू प्रेरणा लिएर उद्लान भनेको भ्रष्टाचारको सिरान हालेर उग्राइरहेछन् । सिस्तो रोपेपछि सुन्तला फल्दैन । सत्ता यिनका लागि बाँदरलाई लिस्नुजस्तो भयो । चाणक्यले भनेका छन्- कुखुरबाट मिलेर बस्न सिक्नु, कुखुरबाट स्वामिभक्ति र शत्रुप्रति आक्रामक हुन सिक्नु, गधाबाट शान्त रहन र फलको आशा नगरी कर्म गर्न सिक्नु, कौवाबाट जागरुकता र अद्भुत साहस सिक्नु । हाम्रा कुनै पनि नेतृत्वमा यस्ता एउटा पनि गुण छैनन् । अज्ञानी र अवगुणीको पछि लागेर कहाँ पुगिएला ?

नेपालमा हिसात्मक क्रान्तिले हिसात्मक स्वतन्त्रता मात्र ल्यायो । बोब डिनालका अनुसार नायक त्यो हुन्छ, जो स्वतन्त्रता क्रान्तिसँग प्राप्त जिम्मेवारीलाई पनि त्रुफन र निवाह गर्न क्षमता राख्छ । नेपालका सन्दर्भमा हिसात्मक स्वतन्त्रता छ, स्वतन्त्रताको जिम्मेवारी निभाउने नायक एकजना पनि छैनन् । वर्तमान नेपाल अभिभावक विहीन, नायक विहीन मुलुकको नियति भोगिरहेछ । जर्ज अरबेलले भनेका थिए- एनिमल आर इक्वेल, सम एनिमल आर मोर इक्वेल । नेपालको लोकतन्त्र जर्जले भनेजस्तै सम एनिमल आर मोर इक्वेल बन्नपुग्यो । अब यस्ता एनिमल फार्मजस्तो राजनीतिलाई जनताले बदल्ने दिन आयो ।

जनावर...

मलेसिया मेरो गौरव हो । निष्ठा यस्तो हुन्छ । हिम्मत यस्तो हुन्छ । देशप्रतिको जिम्मेवारी यस्तो हुन्छ । हाम्रा नेताहरूमा यस्तो निष्ठा, हिम्मत र जिम्मेवारी कहिल्यै देखिएन । यीनीहरू नै फुँझीकी हाँच्छन्- हामी अग्रगमनकारी हों, लोकतान्त्रिक हों । जो सत्ता सुन्दरीका साथ सुन्मात्र मन पराउँछ, ती सुतारोहरू सुतैरै मर्हन, जनताका लागि उद्दैनन् । अहिले पनि चीनमा माओ र डेडको बिरासत सिजिन पिडले धानेका छन् । उत्तर कोरियामा किम इल सुडोको जुँच्चे विचारलाई किम जोड उनले मार्गदर्शनकै

खेलकुद

आर्मी क्लबले पायो एएफसीको लाइसेन्स

विभागीय टिम आर्मीले एएफसीको क्लब लाईसेन्स पाएको छ । लाईसेन्स प्राप्तीका लागि आवश्यक मापदण्ड पुरा गरेसँगै विभागीय टिमले एएफसीको क्लब लाईसेन्स पाएको हो । अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा)ले मापदण्ड पुरा गरेको आर्मीलाई एएफसीको क्लब लाईसेन्सिडका लागि प्रस्ताव गर्ने निर्णय गरेको छ । एन्फाको प्रस्तावसँगै एएफसीले आर्मीलाई क्लब लाईसेन्सिड प्रदान गर्नेछ ।

यसअधि एन्फाले सन् २०२१ का लागि कुनैपनि क्लबलाई एएफसीको क्लब लाईसेन्सका लागि प्रस्ताव नगर्न बताएको थियो । एएफसीको क्लब लाईसेन्सिड हेरै एन्फाको निकायले मापदण्ड नयाँगेको भन्दै ए डिभिजनका १३ क्लबलाई आयोग्य बताएको थियो । तर आर्मीले मापदण्ड पुरा गर्न चालेको कदमको प्रशंसा गरेको थियो । त्रिभुवन आर्मी क्लबबाट घेरेलु खेलकुदमा विनिएको विभागीय टिमलाई बेर्णे क्लब दर्ता गर्न एएफसीको सुभाव थियो ।

सोही अनुसार आर्मीले राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्या फुटबल खेल्ने उद्देश्य सहित छुट्टे त्रिभुवन आर्मी फुटबल क्लब दर्ता गरेको छ । मापदण्ड पुरा भएसँगै आर्मीलाई एन्फाको अपिल कमिटिले क्लब लाईसेन्स प्राप्त गरेको हो ।

एन्फा अध्यक्ष कम्पालिरिड शेर्पाले समेत आर्मीले क्लब लाईसेन्स प्राप्त गरेको बताएका छन् । युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयमा आयोजित एक कार्यक्रममा अध्यक्ष शेर्पाले आर्मी एएफसीको क्लब लाईसेन्स प्राप्त गरेसँगै आर्मीले एएफसीको प्रतियोगिता खेल पाउनेछ ।

टोटनह्याम र युनाइटेड कारबाओ कपको अन्तिम चारमा

म्यानचेष्टर युनाइटेड र टोटनह्याम हट्सपर कारबाओ कप फुटबलको सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेका छन् । गएराति भएको खेलमा युनाइटेडले एभरटनलाई र टोटनह्यामले दोस्रो श्रेणीको स्टोक सिटीलाई पराजित गरेको हो ।

एभरटनको मैदानमा भएको खेलमा युनाइटेडले दुई गोल दुवै गोल अल्ल अन्तिम समयमा गरेको हो । ८८ मिनेटमा खेल गोलरहित बराबरी भए पनि त्यसपछि युनाइटेडले दुई गोल गर्न्यो । ८८५० मिनेटमा एडिसन कभानीको गोलमा युनाइटेडले अग्रता बनाएको थियो भने इन्जुरी टाइममा एन्टोनी मार्सिलले दोस्रो गो

● सनराइज बैंकको

बुद्धशान्तिमा शाखारहित बैंकिङ

सनराइज बैंक लिमिटेडले भाषापालो बुद्धशान्ति गाँडामा शाखारहित बैंकिङ सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ। स्थानीय प्रतिनिधिका स्थमा सुनील बस्नेतलाई नियुक्ति गरेर बैंकले शाखारहित बैंकिङ संचालनमा ल्याएको हो।

बचत तथा भुक्तानीका लागि शाखा कार्यालय नम्बरको स्थानबाट समेत शाखारहित बैंकिङ सेवाअन्तर्गत एटिएम कार्डमार्फत कारोबार गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ। यस सेवाबाट ग्राहकहरूले निषेप संकलन, रकम भुक्तानी, रकम स्थानान्तरण, बिल भुक्तानीजस्ता सेवाहरू लिन सकिने जनाइएको छ। कृषि र रेसिट्यान्स मुख्य आयस्रो रहेको सो क्षेत्रका बासिन्दाहरूमा बैंकिङ पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ बैंकिङ सेवा सुरु गरेको बैंकले जनाएको छ। बैंकले १ सय ३९ शाखा, ५६ शाखारहित बैंकिङ सेवा, ११ एक्सेन्सन काउन्टर र १ सय ६१ एटिएममार्फत बैंकिङ सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● ग्लोबल आइएमई बैंकद्वारा नागरिक केयर सेन्टर भवन निर्माणका लागि सहयोग

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडले विराटनगरमा निर्माणाधीन नागरिक केयर सेन्टरको भवन निर्माणका लागि आर्थिक सहयोग गरेको छ। बैंकले २ लाख ५० हजार रुपैयाँ सहयोग गरेको हो।

बैंकका प्रदेश नम्बर १ का प्रादेशिक प्रमुख सुवास सापकोटाले मोरड व्यापार संघ, विराटनगरमा आयोजित कार्यक्रममा नागरिक केयर सेन्टरका संयोजक पवनकुमार साराजालाई सहयोग रकमबाराबारको चेक हस्तान्तरण गरेको बैंकले जनाएको छ। केयर सेन्टरका संयोजक साराजाले ग्लोबल आइएमई बैंकले भवन निर्माणका लागि आर्थिक सहयोग गरी सामाजिक उत्तरदायित्व निर्वाह गरेको देख्दा निके हरित भएको बताएको बैंकले जनाएको छ। हाल बैंकले ७३ जिल्लामा २ सय ६४ शाखा, २ सय ३९ एटिएम, ४७ एक्सेन्सन काउन्टर तथा राजस्व संकलन काउन्टर, २ सय ४१ शाखारहित बैंकिङ सेवा र ३ अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिनिधि-सम्पर्क कार्यालयमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● एनआइबिएल क्यापिटलमा एकै दिनमा डिम्याट खाता

एनआइबिएल-एस क्यापिटल लिमिटेडले निःशुल्क डिम्याट खाता तथा निःशुल्क मेरो सेयर दर्ता

सुरु गरेको छ। क्यापिटलले लाजिम्याटको मुख्य कार्यालय तथा यसका अन्य शाखा कार्यालय तथा नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंक लि. को देशभर रहेका कुनै पनि शाखा कार्यालयमा गई निःशुल्क डिम्याट खाता खोली मेरो सेयर पनि दर्ता गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको हो।

क्यापिटलले एकै दिनमा डिम्याट खाता तथा मेरो सेयर दर्ता प्रदान गर्ने प्रतिबद्धतासमेत जनाएको छ। एनआइबिएल-एस क्यापिटल लिमिटेडसँग आबद्ध भई आज्ञाने प्रतिक्रिया तथा सुफाब दिई सेवाप्रवाहमा सुधार ल्याउन मद्दत गर्ने सम्पूर्ण ग्राहकलाई कृतज्ञता व्यक्त गर्दै कम्पनीले आगामी दिनमा पनि सहज रूपमा आज्ञा ग्राहकलाई भरपर्दा सेवा प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको छ।

● ५१ प्रतिशत लाभांश दिँदै नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स

नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीले आफ्ना शेयरधनीलाई ५१ प्रतिशत लाभांश दिने भएको छ। कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को नाफाबाट ३१ प्रतिशत शेयर लाभांश र २० प्रतिशत नगद लाभांश दिने भएको छ।

कम्पनीले हालै एक विवरण सार्वजनिक गर्दै १ करोड ७० लाख ३८ हजार ९८ दशमलव ५१ कित्ता बराबरको शेयर लाभांश र रु. १ अर्ब ९ करोड ११ लाख ४९ हजार ७ सय ९९ बराबरको नगद लाभांश दिने प्रस्ताव गरेको जनाएको हो। उत्त प्रस्ताव बीमा समिति र कम्पनीको वार्षिक साधारणसभाबाट पारित भएपछि वितरण गरिनेछ।

जीवन बीमा कम्पनीहरूमध्ये करिब एक तिहाई बजारहिस्सा ओगटेको यस कम्पनीको जीवन बीमा क्षेत्रकै सर्वाधिक करिब रु ५ अर्ब ५० करोड रहेको चुक्काठौंजी लाभांश वितरण पश्चात रु. ७ अर्ब १९ करोड हुनेछ भने लगानी रु १०४ अर्ब रुपैयाँ रहेको छ। त्यसै, कम्पनीको जीवन बीमा कोष १४ अर्ब ८२ करोड रुपैयाँ र शेयरधनी कोष ९ अर्ब ७७ करोडभन्दा बढी रहेको छ। कम्पनीले यस आर्थिक वर्षको भैरव समान्त सम्पमा जम्मा रु १३ अर्ब ३७ करोड बीमा शुल्क संकलन गरेको छ। १ लाख ६७ हजार ५ सय ६५ प्रशिक्षित अभिकर्ता रहेको यस कम्पनीले आफ्ना सेवाप्राहीहरू तथा ग्राहकहरूका लागि हालसम्म देशभर फैलिएका २ सय शाखा तथा उप शाखा कार्यालयहरू मार्फत जीवन बीमासम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा उपलब्ध गराइरहेको छ।

हालसम्म ख्वदेश र विदेश गरी २८ लाख २० हजार १ सय १६ व्यक्ति यस कम्पनीमा बीमित भइसकेका छन्। ग्राहकहरूको हितलाई ध्यानमा

कपोरेट

राखी यस कम्पनीले समयसापेक्ष आवश्यक थप सेवा तथा सुविधाहरूमेत उपलब्ध गराउँदै जाने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको छ।

● मेगा बैंकको 'मेगा

अभिभावक बचत खाता'

मेगा बैंक नेपाल लिमिटेडले 'मेगा अभिभावक बचत खाता' नामक बचत योजना ल्याएको छ। बैंकले बचतसँगै ग्राहकका छोराहोरीको भविष्य सुरक्षित र सुनिश्चित होस भन्ने उद्देश्यले 'मेगा अभिभावक बचत खाता' योजना सुरु गरेको हो। चूनातम ५ सय रुपैयाँ बचत दुनुपर्ने यस खातामा ४.५ प्रतिशत व्याज पाइनुका साथै विभिन्न आकर्षक सुविधा तथा छुटको पनि व्यवस्था गरिएको बैंकले जनाइएको छ। यस योजनामा खातावाला अभिभावकको ५ लाख रुपैयाँको दुर्घटना बिमाको व्यवस्था गरिएको जनाइएको छ। यो खातामा मोबाइल बैंकिङ, भिसा डेबिट कार्ड, चेकबुक र अनलाइन बैंकिङ सुविधा निःशुल्क स्पमा उपलब्ध गराइने बैंकले जनाएको छ। यसका साथै खातावालालाई डिम्याट खाता तथा सेयर लगानीसम्बन्धी विभिन्न आकर्षक विशेष सुविधाहरू पनि यस योजनामा समेटेको जनाइएको छ। खातावाट सीधै शैक्षिक शुल्क भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्था पनि मिलाइएको बैंकले जनाएको छ। देशभरकै २ सय ६ शाखा तथा ३४ एक्सेन्सन काउन्टरबाट यस योजनान्तर्गत खाता खोल्न सकिने मेगा बैंकले जनाएको छ।

● तीन ठाउँमा एक्स्टेन्सन काउन्टर विस्तार

मेगा बैंक नेपाल लिमिटेडले राजधानीका तीन ठाउँमा एकैपटक एक्स्टेन्सन काउन्टर सञ्चालनमा ल्याएको छ। बैंकले काठमाडौंमा २ र भक्तपुरमा १ एक्स्टेन्सन काउन्टर विस्तार गरेको हो। बैंकले काठमाडौंको गोर्केश्वर नगरपालिकाको वडा नम्बर ७, नारायणटार, काठमाडौंको कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका वडा नम्बर ९ को गान्धी आदर्श माध्यमिक विद्यालयनियकै रहेको गान्धी मोड र भक्तपुरको सूर्योदिनायक नगरपालिकाको वडा नम्बर ७, गुन्डुमा एक्स्टेन्सन काउन्टर सञ्चालनमा ल्याएको जनाएको छ।

● टेलिकमको 'एफटिटिएच - जाडोमा न्यानो अफर'

नेपाल टेलिकमले एफटिटिएच सेवाका ग्राहकका लागि एफटिटिएच-जाडोमा न्यानो अफर सुरु गरेको

छ। कम्पनीले २० एमबिपिएस वा सोभन्दा बढीको वार्षिक व्याकेज लिने एफटिटिएच सेवाका ग्राहकका मोबाइलमा दैनिक ३ सय एमबी डेटा उपलब्ध गराउने अफर ल्याएको हो।

एफटिटिएच (फाइबर टू द होम) लाइन जडान गरी २० एमबिपिएस वा सोभन्दा बढी स्पिडको वार्षिक व्याकेजमा स्टरोन्टि गर्ने तथा सोही व्याकेज एक वर्ष नवीकरण गर्ने ग्राहकको मोबाइलमा दैनिक ३ सय एमबी डेटा उपलब्ध गराइने कम्पनीले जनाएको छ। त्यसैगरी, एफटिटिएच जडानका लागि आवश्यक सिपिई ८ १ सय मिटरसम्म ड्रप फाइबरसमेत निःशुल्क उपलब्ध गराउने जनाइएको छ।

मोबाइलमा एकैपटक दैनिक निःशुल्क डेटा एक्टिभ गरेपश्चात उत्त नम्बरमा १ वर्षसम्म हरेक दिन ३ सय एमबी डेटा स्वतः निःशुल्क उपलब्ध हुने कम्पनीले जनाएको छ। संस्थागत ग्राहकले पनि व्यक्तिगत ग्राहकले जस्तै गरी मोबाइलमा निःशुल्क डेटा व्यापक एक्टिभ गर्न सक्ने जनाएको छ।

● सिटिजन्स बैंकका ग्राहकले करिअर स्टेसनमा छुट पाउने

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेड र करिअर स्टेसन प्रालिबीच बैंकका ग्राहकलाई विदेशमा अध्ययनका लागि चाहिने विभिन्न प्रकारका परीक्षाको तयारी कक्षामा छुट प्रदान गर्ने सम्भौत भएको छ। काठमाडौंको गोर्केश्वर नगरपालिकाको वडा नम्बर ७, नारायणटार, काठमाडौंको कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका वडा नम्बर ९ को गान्धी आदर्श माध्यमिक विद्यालयनियकै रहेको गान्धी मोड र भक्तपुरको सूर्योदिनायक नगरपालिकाको वडा नम्बर ७, गुन्डुमा एक्स्टेन्सन काउन्टर सञ्चालनमा ल्याएको जनाएको छ।

सम्भौतानुसार सिटिजन्स बैंकका ग्राहकले आज्ञा क्रेडिट र प्रिभिलेज कार्डवाहक ग्राहकले आज्ञा परिवारका सदस्यले करिअर स्टेसनमा सेवा लिंदा विशेष छुट पाउने जनाइएको छ। यस सहकार्यबाट बैंकका ग्राहक लाभान्वित हुने बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ। बैंकले हाल देशभरमा १ सय ११ शाखा, ९९

दाहल...

अध्यक्ष मध्येका एक पुष्टकमल दाहलले नेतृत्व गरेको माओवादी पार्टी निकै खुम्चिएको र उसले निर्वाचनमा आशा गरेजस्तो परिणाम ल्याउन सक्ने सम्भावना नै थिएन, त्यही कारणले गर्दा दाहल जसरी भएपनि तत्कालिन नेकपा एमालेमा पार्टी एकीकरण गर्न लालित रहेका थिए ।

पुष्टकमल दाहललाई त्यसेबला पनि जनयुद्धको धनधडी बँकी रहेको थियो । तत्कालिन नेकपा माओवादी रहेंदा उनले पार्टीलाई एकलौटी ढंगले नै चलाएका थिए । त्यहीकारण उनीसँगै जनयुद्ध लडेका मोहन बैद्य, डा. बाबुराम भुवराइ, सीपी गजुरेल, नेत्र विक्रम चन्द्र सहितका अन्य धेरै नेताहरूले पार्टी परित्याग गरेका थिए । पार्टी एकीकरण पश्चात पनि दाहलले नेकपामा प्रभाव जमाउन खोजेका थिए । तर पार्टी अध्यक्ष केपी ओलीकै कारण उनको प्रयास सफल भएको थिएन । पछिल्लो

समयमा पार्टी एकीकरण हुँदाकै समयमा पनि केपी ओली र माधव नेपालबीचमा राम्रो सम्बन्ध हुन सकेको थिएन त्यसैले गर्दा दाहलले ओली र नेपालबीचको सम्बन्धको फाइदा उठाउन खोजिरहेका थिए । अहिले त्यसको फाइदा उठाएका छन् । तत्कालिन नेकपा एमालेभित्र माधव नेपाल, भलनाथ खनाल हुँदै शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारहरू धैरै समय टिक्न सकेनन् । त्यसको एउटै कारण थियो दाहलको सत्तालिप्साको तीव्र आकंक्षा अहिले उनको आकांक्षालाई माधव नेपालले पूरा गरिदिने सम्भावना रहेको छ । केपी ओली नेतृत्वको पहिलो सरकारलाई दाहलले नै गिराएका थिए । ओली नेतृत्वको सरकारमा सहभागी भएको तत्कालिन माओवादी सरकारमै रहेका बेला नेपाली कांग्रेसका सभापतिको नेतृत्वमा सरकार बनाउने निर्णय गरेको थियो । यी सबै कारणहरूले गर्दा प्रमाणित हुँच्ह पुष्टकमल दाहलको चरित्रका कारण मुलुकमा राजनीतिक अस्थिरतातर्फ उन्मुख भएको छ भनेर यो कुनै आरोप होइन सत्य वास्तविकता हो ।

अवस्थामा अविश्वासको प्रस्तावको कुनै अर्थ रहन सक्दैन । संसद नै विघटन भई सकेको अवस्थामा अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्नुको कुनै अर्थ नरहेपनि राजनीतिक फाइदाका लागि र केही व्यक्तिको फाइदाका लागि मात्र त्यस्तो प्रस्ताव दर्ता गरिएकोहुन सक्ने आशका समेत गरिएको छ ।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीले जनतालाई धोका दिएको छ । निर्वाचनका बेला जनतालाई दिएका आश्वासनहरू भुक्ता पुलिन्दा भएका छन् । निर्वाचनका बेला जनताले नेकपालाई विश्वस गरेर संघीय संसदमा फण्डै दुई तिहाई मत दिएका भएपनि त्यही मत अहिले नेकपालाई धाँडै सावित भएकोले गर्दा नेकपा विभाजनको संघारमा पुगेको छ । नेकपाका तत्कालिन दुई अध्यक्ष र पार्टीका केही वरिष्ठ नेताहरूको टकरावका र व्यक्तिगत स्वार्थका कारण नै नेकपा विभाजन हुने अवस्थामा पुगेको हुनाले अब जनताको ताजा मत लिनु नै उपयुक्त हुनेछ । जनताभन्दा संविधान तुलो हुन सक्दैन । जनताका लागि संविधान चाहिएको हो संविधानका लागि जनता चाहिएका होइन यो विश्वापी सिद्धान्त समेत हो भने प्रमाणित त बेलायत नै रहेको छ । बेलायतमा आजसम्म संविधान नै छैन तर त्यहीं जनता रहेका छन्, सरकार रहेको छ सबै सम्बेदनिक निकायहरू रहेका छन् त्यसैले गर्दा भन्न सकिन्छ जनता नै सर्वोसर्वा हुन् । त्यसैले गर्दा केपी ओली नेतृत्वको सरकारले संसद विघटनको सूचना पुष्ट ५ गते दिउँसो २ बजेर ४९ मिनेटमा प्रवाह भएको थियो भने प्रधानमन्त्रीका विरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न सासदहरूको सहि समेतको निवेदन संसद सचिवालयमा दर्ता गरिएको थिए । अहिले तिनै राष्ट्रपति समेत विवादको धेरामा तानिएकी छन् । राष्ट्रपति व्यक्ति मात्र नभएर एउटा सम्बेदनिक संसद्या समेत भएकाले त्यस्तो संसद्या निवेदन हुनुपर्नेमा

राजसंस्था...

रहेको भए राजा सम्बेदनिक राजाको स्थानमा हुँथो उनको कुनै पार्टी हुँदैन थियो त्यसैले उनले निवेदन भूमिका निभाउन सक्यो । सबै कामको जिम्मेवारी कार्यकारी प्रधानमन्त्री नै हुँथे । जस अपजसको भारी प्रधानमन्त्रीले बोक्नुपर्ने हुँथो त्यसैले गर्दा मुलुक चेक एण्ड व्यालेन्समा चल्यो । तर राजतन्त्र हटाएर राष्ट्रपतिको व्यवस्था गरियो । अहिले तिनै राष्ट्रपति समेत विवादको धेरामा तानिएकी छन् । राष्ट्रपति व्यक्ति मात्र नभएर एउटा सम्बेदनिक संसद्या समेत भएकाले त्यस्तो संसद्या निवेदन हुनुपर्नेमा

अहिले त्यस्तो देखिएको छन् । राष्ट्रपति कुनै बेला पार्टीको कार्यकर्ता हुने भएकाले उनले पहिला आपू संलग्न भएको पार्टीको हितका लागि काम गर्न भएकाले अहिले राजसंस्था र राजाको आवश्यकता बढेको छ । राजाको कुनै पार्टी नहुने र पार्टीहरू सबै राजाका लागि समान हुने भएकाले राजाले निवेदन भूमिका निभाउन सक्ने भएकाले अहिले राजाको आवश्यकता प्रष्ट रुपमै देखिएको छ ।

संविधान अनुसार प्रधानमन्त्री चलन नसकेको अवस्थामा राजाले प्रधानमन्त्रीलाई सजह गराउन सक्छन् । राजाका लागि सबै जनता बराबरी हुने भएकाले राजाका कसैलाई भेदभाव हुन सक्ने

“ तपाईं हामी बीचको नाता सम्झौदिको सहयोगी NCC उत्सव बचत खाता ,”

ओली...

गर्दा आफूलाई आनन्द आउँछ भनेर । दाहलकै चरित्रका कारण उनी पहिलो पटक प्रधानमन्त्री बन्दा नै महिनामा नै उनको नेतृत्वको सरकार गिरेको थियो । त्यसपछि गठन भएका सरकारको नेतृत्व गरेका डा. बाबुराम भुवराइ माधव नेपाल, भलनाथ खनाल हुँदै शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारहरू धैरै समय टिक्न सकेनन् । त्यसको एउटै कारण थियो दाहलको सत्तालिप्साको तीव्र आकंक्षा अहिले उनको आकांक्षालाई माधव नेपालले पूरा गरिदिने सम्भावना रहेको छ । केपी ओली नेतृत्वको सरकारमै र कामको पार्टीले अपनत नलिने उद्घोष नै गरिसकेका थिए । त्यही बेला देखिएका व्यक्तिको र सरकारलाई दाहलले नै गिराएका थिए । ओली नेतृत्वको सरकारमा सहभागी भएको तत्कालिन माओवादी सरकारमै रहेका बेला नेपालसहितका अन्य केही नेताहरूलाई साथमा लिएर आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न सक्ने लागि परेका र तत्कालिन नेकपा एमालेमा रहेका गुट उपगुटहरूले दाहलको सहयोगमा तत्कालिन नेकपा एमालेभित्र उपर्युक्त अधिकारी तह लगाउने राजनीतिक साथ दाहललाई साथ दिँदै आएको प्रष्ट भएको छ । जनताले नेकपालाई पूर्ण लाग्ने नेताहरूले आरोप होइन सत्य वास्तविकता हो ।

पुर्ण लाग्ने नेताहरूले आरोप होइन सत्य वास्तविकता देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समितिको समेत पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई अल्पमतमा पार्न राजनीतिक उद्योगका देखिएको छ ।

पार्टीको स्थायी समितिको बैठकमा र सचिवालय हुँदै केन्द्रीय समित